

Cia do-ghéabhainn go Gráinne?

[McKenna, L.: *Aithdiogluim Dána* (Irish Texts Society, vols 37, 40, 1939/40), poem 13]

Tadhg Óg Ó hUiginn .cct.

1 Cia do-ghéabhainn go Gráinne
do bhacfadh dhí a dearbháile?
ar mo chomhairle an mbia an bhean?
mh'fhorfhuighle cia ó gcreidfeadh?

2 Más fhíor Gráinne i nglas chumhadh
nach urusa d'fhuasguladh
a-tá oram 'n-a eire
gobhang na mná Mainighe.

3 Biaidh mar shaoilim ó sho a-mach
ag ríoghain rátha Teamhrach
mo chéadfhuighle acht go gcluine
éagcuimhne ar a heolchuire.

4 Bás a meic gidh mór an crádh
do ríoghain Rosa Chomán
a fhearg do ba doilghe dhí
an ceard do-roighne Ruaidhrí.

5 Dámadh hé [a] hadbhar sgíse
sgaradh ria don Ruaidhríse,
ní hadbhar sgís an sgaradh;
faghbhadh dís gan dealughadh.

6 Tuigeadh féin nach fáth tuirse
duilleabhar an domhainse
- gabhadh sé do Ghráinne greim -
is sgáile é nó is aisling.

7 Mar thorchairthe tugadh dhí
nuachar na ríge Ruaidhrí;
an té rug é as a haithle
is é thug an torchairthe

8 Do bhí ag mnaoi do mhnáibh Connacht
- is cubhaidh a gconghlonnacht -
mac mar sin do uair oighidh;
bir lat uaim dá hionnsoighidh.

9 Do chuir mar chuirim ba dheas
Mac Coise ceann na n-éigeas

go hinghin Taidhg uair oile
san aird thuaidh [a] theachtaire.

10 Teasda céadrogha an chuaine
rug do rígh na Craobhruidhe;
an bhearn do-cháidh san chloinnse
Dearbh-áil nochar fhuluingse.

11 Nír bh'iongnadh éagcaoine a meic
d'inghin Taidhg an Eich oirrdhreib;
Rí Oiligh do b'é a athair
sé 'n-a oidhir d'Ultachaibh.

12 Aodh mhac Domhnaill Dúin Monaidh
ráith Oiligh 'n-a urchomhair;
dá mbeath d'ádth ar Oileach Néid
fa soidheach lán a leithéid.

13 "Ná bíodh uirre, aithnim dí,
cumha a meic" ar Mac Coise;
"abair dhamhsa re Dearbh-áil
gur sealbh fhallsa dá fhagháil."

14 "Ní tharla ar neach gus a-niogh
ní badh aoibhinn le haigheadh
nach cúis toirse i n-am oile;
sloinnse thall, a theachtoire."

15 "Mac ar iasacht má uair sin
ón Dúileamh aithidh éigin
abair re Dearbh-áil as m'ucht
nach sealbh do b'áil don iasucht."

16 Searbh ar tús lé ga labhra
teagasg an fhir ealadhna;
gidh eadh do thráigh a tuirse
Dearbh-áil leis na briathraibhse.

17 Tug do Dhia nach dingneadh sain
inghean ríogh Cruachan cumhaidh;
mairg nach dingneadh a ndearna
inghean Taidhg dá tighearna.

18 Déanadh a ndearna Dearbh-áil
do Dhia athair mar anáir;
ua an Chrobhdhuinn gá doilghe dhi
ná oidhre Domhnaill dise?

19 Sgar dhamh a cheo red chridhe,

- ar Ghráinne is é m'impidhe -
d'éis do mheic, a fhleasg leamhna,
gidh leasg dheit gan doimheanma.

20 Dias aile áiréamhas mé
tug dá honóir don éigse;
dá mbeath rún mh'éara agaibh
déana tnúdh le a dtugadair.

21 Bíodh ar th'úidh a aithris soin
a bhfuair Aithirne ó Eochaidh;
eochair dod chosg do chumhaidh
rosg Eochaidh don ollamhain

22 Feadh bliadhna buan a loise
- sgéal ar a bhfuil fiadhnoise -
Maol Sheachluinn do-bhir Banbha
dom leathchuing fhir ealadhna.

23 Súil Eochaidh 'n-a honóir sain
ceannas Banbha re bliadhain
th'fhagháil as an gceas chumhadh
treas anáir na healadhan.

24 Fiarfoighidh do-ním a-nos
an fulang leat ar labhras?
munab cead ar chan t'ollamh
gá beag damh a ndubhromar.

25 Gabh chugad a gcanaim ruibh,
a ríoghan do fhréimh Ceallaigh,
- gá dás grádh ag duine dhí -
tuile agus trágh gach toice. Cia.